

Ivana Hebrang Grgić, *Časopisi i znanstvena komunikacija*, Naklada Ljevak, 2016.

Sveučilišni udžbenik Ivane Hebrang Grgić *Časopisi i znanstvena komunikacija* pisan je prije svega za studente informacijskih i komunikacijskih znanosti, no može biti vrlo koristan studentima i mladim znanstvenicima koji pristupaju znanstvenome rad i znanstvenoj profesiji. Razlog je tome što ova knjiga definira veliki broj pojmova i objašnjava kako funkcionira formalna znanstvena komunikacija, prvenstveno u znanstvenim časopisima, no daje uvid i u njezine druge oblike. I iskusniji će znanstvenici u ovoj knjizi pronaći brojne zanimljive podatke, posebice o novijim dosezima znanstvene komunikacije - elektroničkom izdavaštvu i otvorenom pristupu.

Knjiga se sastoji od uvoda, deset poglavlja, popisa literature, kazala imena i pojmova, popisa kratica, popisa priloga s izvorima (slike, tablice i grafikoni), a donosi i životopis autorice. Poglavlja su tematski koncipirana, o čemu svjedoče njihovi naslovi: *Počeci moderne znanstvene komunikacije*, *Sudionici procesa znanstvene komunikacije*, *Struktura znanstvenih časopisa i članaka*, *Kontrola kvalitete znanstvenih radova*, *Načini citiranja u znanstvenim*

radovima, *Identifikacijske oznake*, *Trošak objavljivanja i modeli financiranja znanstvenih časopisa*, *Znanstvena čestitost pri objavljivanju znanstvenih radova*, *Otvoreni pristup znanstvenim informacijama* te *Neobičnosti u znanstvenoj komunikaciji*. Treba naglasiti da svaka od tematskih cjelina unutar knjige posvećuje pažnju situaciji prije informatičke ere i promjenama koje nastupaju s upotrebom računala (poglavito s pojavom interneta). U ovom prikazu neću obuhvatiti sve teme izložene u knjizi i u svim njezinim poglavljima, već samo one koje držim najinformativnijima i najzanimljivijima za (naj)širi krug potencijalnih čitatelja knjige.

Autorica knjigu započinje analizom temeljnih povijesnih, tehnoeekonomskih i sociokulturnih preduvjeta koji su omogućili razvoj moderne znanosti u 17. stoljeću. Razmjena ideja i rezultata istraživanja među znanstvenicima do tada se odvijala neformalnim načinima komunikacije – sastancima, razgovorima i pisanjem pisama. Polazeći upravo od ideje da bi se pisma što su ih znanstvenici razmjenjivali mogla sabrati u jednu publikaciju, gotovo su se istovremeno

pojavi prva dva znanstvena časopisa. *Le Journal des Sçavans* pokrenuo je 1665. godine francuski pravnik i pisac Jean-Denis de Sallo, a iste je godine časopis *Philosophical Transactions* pokrenuo tajnik londonskog Kraljevskog društva Henry Oldenburg. Do konca 19. stoljeća broj znanstvenih časopisa kontinuirano raste, ali se nagli porast bilježi nakon Drugog svjetskog rata.

Za razliku od dotadašnje neformalne komunikacije među znanstvenicima, komunikacija putem znanstvenih časopisa oblik je formalne znanstvene komunikacije. U nju su, osim znanstvenika, uključeni i izdavači i knjižnice. Dok je znanstvenik pošiljatelj i primatelj znanstvene informacije, dotle su izdavači i knjižnice posrednici u procesu znanstvene komunikacije. Pri nabavi, pronalaženju i vrednovanju informacije znanstveniku pomažu knjižnice, a pri procjeni kvalitete i objavljivanju izdavači.

Do kraja 19. stoljeća izdavači znanstvenih časopisa bili su skoro isključivo nekomercijalni – znanstvena društva i znanstvene ustanove kojima je osnovni motiv bio širenje informacija i razvoj znanosti. Krajem 19. stoljeća, zahvaljujući većem opsegu posla oko časopisa, pojavljuju se prvi komercijalni izdavači koji imaju specijalizirane odjele i usluge potrebne za izdavanje znanstvenih časopisa. Bitnu ulogu u posredovanju znanstvenih informacija imaju svakako i knjižnice. Knjižničari u znan-

stvenim i visokoškolskim knjižnicama moraju, na temelju kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja, znati odabrati prave informacije kako bi njihovi korisnici imali građu za daljnji rad. U krizi dostupnosti informacija zbog previsokih pretplata krajem 80-ih godina prošlog stoljeća, upravo su knjižničari zagovarali objavljivanje u elektroničkom obliku (90-ih godina) te u otvorenom pristupu (2000-ih godina). Knjižnice su nezaobilazne i pri stvaranju institucijskih repozitorija u kojima se pohranjuju radovi zaposlenika neke znanstvene ustanove.

Danas je objavljivanje na internetu općeprihvaćeno zbog svojih brojnih prednosti. I dalje se provode klasične recenzije, uz neke dodatne načine kontrole kvalitete. Zakonima se rješavaju problemi autorskih prava te se, uz određene uvjete, dopušta korištenje djela u elektroničkom obliku. Elektronički su časopisi uveli neke promjene u organizaciju časopisa, njegov izgled i uređivanje. Premda većina elektroničkih članaka zadržava formu tiskanog članka, elektronička sredina nudi nove mogućnosti. Članak tako može sadržavati aktivne poveznice, videozapise, trodimenzionalne fotografije, glazbene priloge i sl. Mogućnosti objavljivanja na internetu dovele su do stvaranja tzv. megačasopisa, odnosno superčasopisa. To su otvoreno dostupni časopisi koji objavljuju velik broj radova i ne dijele se u sveščiće. Nisu usko specijalizirani za neko znanstveno

područje, a autorima naplaćuju objavljivanje. Prvi i najveći mega-časopis je *PLOS One* koji izlazi od 2006. godine. Hrvatski znanstveni časopisi u elektroničkom okruženju uglavnom su tek varijante tiskanih časopisa u PDF formatu, a od novih pogodnosti koriste eventualno samo aktivne poveznice.

Dva su načina kontrole znanstvene kvalitete radova u znanstvenim časopisima – znanstvena recenzija (prije objavljivanja) te citiranost rada nakon objavljivanja. Elektroničko okruženje donosi i niz novih oblika kontrole kvalitete znanstvenih članaka prije i poslije objavljivanja.

Danas se recenzija provodi po modelu koji postoji od kraja Drugog svjetskog rata. To je najčešće dvostruko anonimna recenzija (recenzenti i autori ne znaju identitet onih drugih), a rad moraju pozitivno ocijeniti najmanje dva recenzenta. U elektroničkom su se okruženju razvijali načini recenziranja koji ne odbacuju klasičnu recenziju – otvorena recenzija te otvorena recenzija s otvorenim komentarima stručnjaka. U otvorenoj se recenziji ukida anonimnost (recenzenti i autori znaju međusobne identitete) ili se pak objavljuju cjeloviti tekstovi recenzija. Otvoreni su komentari stručnjaka, u elektroničkoj sredini, mogući prije ili poslije objave konačne inačice članka. Oni nisu zamjena klasičnoj recenziji, ali mogu doprinijeti kvaliteti članka.

Nakon objavljivanja, vrednovanje kvalitete članka mjeri se brojem citata, odnosno izračunava se mate-

matičkim metodama koje je razvila bibliometrija. Relevantan izvor podataka o citiranosti su citatne baze. Ponajviše se upotrebljavaju Web of Science Core Collection (WoSCC) te Scopus. Da bi časopis bio uključen u citatnu bazu, mora imati sadržaj koji odgovara njegovom području, valjan postupak recenzije, redovitost izlaza, međunarodnost te citiranost koja se najčešće mjeri faktorom odjeka (impact factor). Neki kritičari, kako ističe autorica, smatraju da ovakvo vrednovanje stvara hijerarhiju među časopisima koja nije pravedna jer različita područja znanosti nisu usporediva prema učestalosti objavljivanja u časopisima i pogotovo još na engleskom jeziku. U internetskom se okruženju javljaju novi načini, odnosno alternativne metode mjerenja utjecaja koje se provode na razini članka, a ne časopisa. Nazivaju se alternativna metrika ili almetrija. Ona omogućuje kvantitativnu analizu novih pokazatelja o člancima, poput prisutnosti na društvenim mrežama, blogovima i slično.

Društvene su mreže popularne i među znanstvenicima za razmjenu osobnih i profesionalnih informacija, kao i znanstvenih radova. Znanstvenici dijele i poveznice na svoje radove (Facebook, Twitter), a stvaraju profile i na tzv. karijernim društvenim mrežama poput LinkedIn-a. Društvene mreže namijenjene isključivo znanstvenicima jesu ResearchGate i Academia, a omogućuju im uspostavu novih kontakata, predstavljanje svo-

jih istraživanja te razmjenu cjelovitih tekstova. Ipak, društvene mreže nisu zamjena za otvoreno dostupne časopise ili za pohranjivanje radova na repozitorijima budući da nemaju ništa zajedničko s otvorenim pristupom.

Izraz *otvoreni pristup* javlja se tek nakon 2000. godine, no taj globalni pokret ipak postoji od prije. Na stranici 243 autorica kaže: *Otvoreni pristup definira se kao elektronička distribucija recenziranih znanstvenih radova i omogućivanje njihove besplatne i neograničene dostupnosti svim zainteresiranima (...)*. Upotreba znanstvenih radova u otvorenom pristupu, dakako, podrazumijeva poštovanje autorskih prava i ispravno citiranje.

Otvoreni pristup ostvaruje se na dva načina. To su samoarhiviranje u digitalnim otvoreno dostupnim repozitorijima (izdavači moraju odobriti pohranjivanja prethodno tiskanih radova u repozitorije) te otvoreno dostupni časopisi. Otvoreno dostupni časopisi vidljivi su putem baza podataka koje služe kao pristupni portali. Najpoznatija je Directory of Open Access Journals (DOAJ) koju održava Sveučilište u Lundu. Nastoji okupiti sve otvoreno dostupne časopise bilo gdje u svijetu, na bilo kojem jeziku i iz svih znanstvenih područja. Časopisi se mogu pretraživati po raznim kriterijima.

Radovi se u repozitorij (mrežni arhiv) pohranjuju samoarhiviranjem na javno dostupnu mrežnu stranicu. To može učiniti sam znanstvenik ili

osobe koje se brinu o održavanju repozitorija (najčešće knjižničari). Otvoreno dostupni repozitoriji najčešće se pokreću unutar jedne znanstvene ustanove i to su institucijski otvoreno dostupni repozitoriji.

Hrvatska je znanstvena zajednica, premda periferna („mali“ jezik i slabije razvijeno gospodarstvo), jedna od rijetkih u kojoj su svi važniji znanstveni časopisi otvoreno dostupni. To je moguće jer su izdavači uglavnom nekomercijalni, a i zato što postoji Hrčak, portal za pristup hrvatskim znanstvenim časopisima preko kojega su časopisi otvoreno dostupni. Broj je, pak, repozitorija u Hrvatskoj malen. Institut Ruđer Bošković prva je ustanova u Hrvatskoj koja je 2015. godine uvela obavezu samoarhiviranja radova svojih zaposlenika u institucijskom repozitoriju FULIR. Rad se mora pohraniti najkasnije u fazi kada je prihvaćen za objavljivanje ako to dopušta izdavač.

U cjelini gledano, knjiga Ivane Hebrang Grgić nudi obilje tema i podataka koji se nisu svi mogli ovdje obuhvatiti i obraditi. Ovaj sveučilišni udžbenik može koristiti svima koje zanimaju znanstveni časopisi sa stajališta informacijskih i komunikacijskih znanosti. To će biti prije svega studenti i znanstvenici, no kako je pisan jasno i razumljivo, može biti zanimljivo štivo i široj znanstvenoj i kulturnoj javnosti.

Ozana Iveković

X. Crnogorski medijski dijalozi: „Postmoderni mediji – monolog ili dijalog?“

26. – 28. svibnja 2017., Tivat, Crna Gora

Jubilarni, Deseti crnogorski medijski dijalozi pod nazivom „*Postmoderni mediji – monolog ili dijalog?*“ održani su od 26. do 28. svibnja u Tivtu. Okupili su više od 80 znanstvenika iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije i Crne Gore, a predstavljeno je 65 znanstvenih radova koji su objavljeni u 27. i 28. broju časopisa *Medijski dijalozi*. Međunarodni znanstveni skup Crnogorski medijski dijalozi već desetu godinu zaredom posvećen je razvoju teorije medija, a okuplja znanstvenike iz raznih disciplina kao što su sociologija, politologija, filozofija, komunikologija i druge. Skup je otvorila bez portfelja u Vladi Crne Gore Marija Vučinović, koja je istaknula kako bez kredibilnih medija, nema ni kredibilne javnosti. Znanstvenicima i gostima obratio se u ime organizatora i dr.sc. Mimo Drašković koji je kazao kako je ponosan što su u 10 godina *Medijski dijalozi* postali puno više od projekta znanstvenog časopisa i što su okupili znanstvenike i medijske stručnjake koji mogu unaprijediti teoriju i demokraciju medija. Ovogodišnji se skup bavio slobodom izražavanja kao temeljnim ljudskim pravom, osnovom građanskog i demokratskog društva, te donio zaključ-

ke kako bi povjerenje građana trebali zaslužiti samo oni mediji koji rade argumentirano, donose točne informacije i pri tome educiraju javnost.

Na panel raspravi skupa na temu „*Postmoderni mediji – monolog ili dijalog*“, koji je organizirao IVPE Cetinje, Istraživački medijski centar iz Podgorice i časopis *Medijski dijalozi*, a pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Vlade Crne Gore, Skupštine Crne Gore i Općine Tivat, u hotelu Regent Porto sudjelovali su prof. dr Ratko Božović, prof. dr Vedada Baraković, prof. Dr. Čedomir Čupić, prof. dr. Nada Zgrabljic Rotar i prof. dr. sc. Mileva Pavlović. Moderator je bio mr. sc. Željko Rutović, koji je, uz glavnog urednika dr.sc. Mimu Draškovića, jedan od osnivača časopisa *Medijski dijalozi*, kao i međunarodne nagrade „*Dialogos*“ koju časopis dodjeljuje svake godine za najbolju knjigu u području teorije i kulture medija.

Prof. dr. sc. Nada Zgrabljic Rotar s Hrvatskih studija istaknula je kako je internet učinio velike promjene u odnosu na tradicionalne medije, te kako je u novije vrijeme sve veći utjecaj društvenih mreža na sva područja života.

- Participativna demokracija se posredstvom interneta ipak razvija jer građani imaju više prostora za razgovor i dijalog, za međusobnu komunikaciju. Međutim, istraživanja pokazuju da je ta komunikacija među građanima, kao i komunikacija s medijima, vrlo rijetko argumentirana i da rijetko služi napretku, a češće prevladava napadački diskurs pa i govor mržnje. Kad je riječ o vertikalnoj komunikaciji, između političara i građana, istraživanja su pokazala da ona još jako zaostaje za očekivanjima, da je nedostatna i da političari ne koriste društvene mreže kako bi s korisnicima uspostavili dijalog nego uglavnom za vlastitu promidžbu. I nove medije još uvijek koriste u komunikaciji “jedan prema svima“, a ne „svi prema svima“ – rekla je prof. dr. sc. Nada Zgrabljčić Rotar.

Prof. dr.sc. Božović istaknuo je da pripadamo jednoj monološkoj kulturi i da je monolog dominantan, te da čak i onda kada vodimo dijalog, vodimo parne monologe i ne činimo ništa da sretne onoga drugoga i da u susretu s onim drugim izvršimo promjenu.

- Ostaje nam pitanje, kazao je Božović, gdje je u svom ovom postmodernom ludilu novinarska etika i tko vodi veće monologe, odnosno dijaloge – radio, televizija ili tiskani mediji.

Skup je bio podijeljen u dvije sekcije, a najveće su rasprave izazvale upravo

aktualne teme, poput interaktivne komunikacije na društvenim mrežama, medijske pismenosti i dijaloga, odnosno monologa političara i građana. Svoje istraživanje „Interaktivna komunikacija na Facebooku za vrijeme hrvatskih parlamentarnih izbora 2016.“, predstavile su prof. dr. sc. Nada Zgrabljčić Rotar i Vedrana Čude, a koje je pokazalo zatvorenost političara prema komunikaciji na društvenim mrežama.

Etikom u komunikaciji između građana koji interaktivno sudjeluju u stvaranju medijskog sadržaja bavilo se istraživanje dr.sc. Nade Zgrabljčić Rotar, Tamare Kunić i Duje Bonaccija, koji su u radu „Participativno novinarstvo i govor mržnje na hrvatskim internetским portalima“ istraživali komunikaciju građana u komentarima na tekstove profesionalnih novinara te zaključili kako prevladavaju vrijeđalački sadržaji.

Komunikaciju s građanima u hrvatskim neprofitnim medijima u kulturi analizirala je dr. sc. Ljubica Josić. Unatoč svjetskim trendovima i očekivanjima, komunikacija u digitalnoj sferi Hrvatske, ali i cijele regije, i dalje je siromašna. Komunikacija između građana rijetko sadrži argumentirano raspravu, već se zadržava na iskazivanju nezadovoljstava, izražavanju potpore ili pokude, te rijetko nudi nove informacije ili kvalitetni dodatni sadržaj. Mnogi su se u svojim radovima bavili i odnosnom političara prema društvenim mrežama, te je zaključeno kako je, unatoč zahtjevima pub-

like, njihova komunikacija nedovoljno interaktivna.

Osim medijima i kulturom, sudionici skupa u svojim su se radovima bavili i dijalogom u pripovijetkama, u kazalištu, čak i ekologiji, a dr. sc. Mijo Šarčević iz Hrvatske istražio je postmoderne izazove za IT menadžere. Otvorene su i teme ženskog novinarstva u postmodernim medijima te krize kulturnog identiteta mladih u novom medijskom okruženju. Sudionici skupa uočili su veliki nedostatak u obrazovanju mladih u području medijske pismenosti, te i dalje prisutnu

degradaciju nacionalnih manjina u modernim medijima.

Sudionici su pokušali rasvijetliti temu postmodernih medija, njihov utjecaj, kao i ono što bi oni zaista trebali predstavljati – otvoreni dijalog. Teme, točnije dileme o kojima se raspravljalo i zaključci koje su donijeli zasigurno će imati utjecaja na sveukupnu medijsku javnost *u regiji*. *Radovi s konferencije mogu se naći u časopisu za istraživanje medija i društva Medijski dijalozi*, god. 10, br. 27/28.

Tamara Kunić

PROGRAM LJETNE ŠKOLE „Informacijska tehnologija i mediji“

<http://conference.unizd.hr/itmed2017/>

Zadar, 25. 8. 2017. – 30. 8. 2017.

Mjesto provedbe projekta: Sveučilište u Zadru, Kampus,
Franje Tuđmana 14i, 23 000 Zadar

Organizatori: Odjel za turizam i komunikacijske znanosti Sveučilišta u Zadru, Odsjek za komunikologiju, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Novinarstvo Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu . Inicijativni i organizacijski odbor: doc.dr.sc. Ljiljana Korona, izv.prof.dr.sc. Nada Zgrabljic Rotar, prof.dr.sc. Jadranka Lazić Lasić. ljkorona@unizd.hr; nrotar@hrstud.hr; jlazic@ffzg.hr

Cilj škole: Interuniverzitetska i interdisciplinarna suradnja u cilju brzog prijenosa znanja i vještina iz područja informacijske i medijske pismenosti kako bi se ojačalo medijsko obrazovanje mladih novinara i medijskih stručnjaka te budućih mladih znanstvenika za učinkovitu primjenu nove komunikacijske tehnologije:

1. omogućiti polaznicima uvid u nova znanja i vještine koje će ih osposobiti za snalaženje u novim okolnostima masovne komunikacije i konvergiranih medija
2. u radionicama škole razvijati razne vještine polaznika za praktično korištenje informacijske tehnologije u medijima i u odnosima s javnošću te tako popuniti neka nepokrivena ili nedovoljno naglašena praktična područja usavršavanja mladih novinara kroz redoviti akademski i visokoškolskih program
3. omogućiti brzu razmjenu znanja i informacija te stvoriti nove kontakte između studenata diplomskog i poslijediplomskog studija i profesora, čime se želi otvoriti uvid u moguće nove teme doktorskih studija
4. omogućiti povezivanje i umrežavanje mladih ljudi sličnih profesionalnih interesa.

Termin održavanja: od 25.8.-30.8.2017. U prijepodnevnim satima će se održavati predavanja , a u poslijepodnevnim satima radionice. Nastava će počinjati u 9 sati a završavati u 16.

Teme: Na predavanjima će biti zastupljene sljedeće teme

- 1) konvergencija medija i on-line novinarstvo i o promjene koje su nastale u masovnim medijima pod utjecajem interneta – participativno novinarstvo, autorstvo, plagiranje, novinarska etika, govor mržnje, lažne vijesti
- 2) digitalizaciji baštine i digitalizacija sadržaja medija kao dijela hrvatske baštine;

- 3) novi alati koje informacijska i komunikacijska tehnologija omogućuje novinarima, primjerice strojno prevođenje, pretraživanje i vrednovanje informacija, mobilno novinarstvo;
- 4) uloga društvenih mreža u novinarstvu, ovisnosti o internetu, kulturološki aspekti i osviještenost za korištenje interneta, medijska pismenost u vremenu informacijske tehnologije.

Radionice:

- 1) praktično će se u radionicama prikazati strojno prevođenje kao alat u suvremenom novinarstvu,
- 2) digitalna obrada slike i zvuka za novu novinarsku praksu,
- 3) mobilno novinarstvo,
- 4) multimedijalna proizvodnja vijesti na radiju,
- 5) tehnologija u suvremenom televizijskom novinarstvu,
- 6) analiza on line društvenih mreža s Node XL.

Događanja

Promocija Zbornika 2016: Zbornik Ljetne škole „Informacijska tehnologija i mediji“ održane 2016. godine promovirat će glavna urednica zbornika doc.dr.sc. Ljubica Josić i recenzenti.

Okrugli stol u Gradskoj knjižnici Zadar na temu **Lažne vijesti, interaktivna komunikacija i etika suvremenog novinarstva**

Doktorski kolokviji: Bit će organizirani doktorski kolokviji na kojima će doktorandi koji su polaznici ljetne škole, predstavljati svoje doktorske teze. Profesori ljetne škole i ostali polaznici raspravljat će s kandidatima o hipotezama, metodologiji i odabranoj temi te o mogućim novim temama temeljenim na predavanjima i istraživanjima predstavljenima u okviru programa Ljetne škole.

Posjet RTV Centru Zadar: demonstracije nove komunikacijske tehnologije i njezina primjena u medijima - 26.8.2017.

Izlet: Izlet će biti 27.8.2017. i tada neće biti nastave. Izlet će se koristiti za praktičnu primjenu nekih novinarskih aktivnosti (mobilno novinarstvo, digitalna fotografija) što će biti demonstrirano na radionicama.

Predavači 2017:

1. Dijana Vican (Rektorica Sveučilišta u Zadru) Pozdravni govor
2. Boras, Damir (Rektor Sveučilišta u Zagrebu) Pozdravni govor
3. Jadranka Lasić Lazić /Sonja Špiranec (prof.dr.sc./izv.prof.dr.sc. Filozofski fakultet Sveučilište u Zagrebu) Pretraživanje i vrednovanje informacija
4. Nada Zgrabljic Rotar i Tamara Kunić (izv.prof.dr.sc. Komunikologija Hrvatski studiji Sveučilište u Zagrebu/ mag. novinarstva, doktorski kandidat) Obilježja i etička pitanja interaktivne komunikacije na hrvatskim portalima

5. Goran Bubaš (prof.dr.sc. FOI, Sveučilište u Varaždinu) Mediji i širenje lažnih vijesti
6. Dejan Jontes (doc.dr.sc. FDV, Sveučilište u Ljubljani) Uses and abuses on (new) media: myths and empirical evidence
7. Danijel Labaš (izv.prof.dr.sc. Hrvatski studiji) Ovisnost o novim medijima kod djece i mladih
8. Tatjana Welzer (prof.dr.sc., FERI, Sveučilište u Mariboru) Cultural Awareness and Cooperation
9. Marjan Družovec (prof.dr.sc., FERI, Sveučilište u Mariboru) Digital Photography
10. Sanja Seljan/ Dunder, Ivan (izv.prof.dr.sc./doc.dr.sc. Filozofski fakultet Sveučilište u Zagrebu) Strojno prevođenje kao alat u suvremenom novinarstvu
11. Hrvoje Stančić (izv. prof. Filozofski fakultet Sveučilište u Zagrebu) Povjerenje u digitalne izvore podataka ili sto je to digitalni izvornik?
12. Nikolaj Lazić/ Nives Mikelić Preradović (izv.prof.dr.sc./izv.prof.dr.sc. Filozofski fakultet Sveučilište u Zagrebu) Digitalna obrada slike, teksta i zvuka za novu novinarsku praksu
13. Domagoj Bebić (doc.dr.sc. Fakultet političkih znanosti) »Prosumer - uloga korisnika u novom medijskom okruženju«
14. Ljiljana Zekanović (doc.dr.sc. Sveučilište u Zadru) Novi mediji i nove publike u turizmu
15. Tena Perišin (izv.prof.dr.sc. Novinarstvo, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu) Mobilno novinarstvo: prezentacija e-učenja o mobilnom novinarstvu u okviru Erasmus+ projekta

Radionice za polaznike vodit će iskusni novinari i predavači, koji će studente uputiti u korištenje novih tehnologija u medijskoj praksi:

1. Tomislav Šikić: Potencijalne/ostvarene nove publike multimedijalnog programa za iseljeničtvo i međunarodnu javnost.
2. Dunder, Ivan: Strojno prevođenje kao alat u suvremenom novinarstvu
3. Katarina Alvir, TV Nova : Utjecaj novih medija na komercijalne televizije
4. Marjan Družovec: Obrada digitalne fotografije
5. Milica Volarević: Upravljanje reputacijom na internetu: metode i alati praćenja online komunikacije
6. Petra Kovačević i Renata Šimić: Mobilno i multimedijско novinarstvo na društvenim mrežama

Prof.dr.sc. Nada Zgrabljic Rotar
Komunikologija, Hrvatski studiji
Zagreb

smart_internet_18

DIGITAL SOCIETY CONGRESS
KONGRES DIGITALNOG DRUŠTVIA

PULA
15. - 17. 03.
2018

Dear all,

It is my pleasure to invite you to the **smart_internet_18 / Digital Society Congress** that will be held in Pula from **from 15 - 17 March 2018**.

The aim of the congress is to bring together scientists and professionals in the interdisciplinary presentation of new communication technologies and new ways of digital communication in the service of citizens and public interest. Congress participants will be able to learn more about the processes, technologies, procedures, resources and conditions of media convergence, as well as the processes of convergence of interest, which implements the obligation of new media policy, new legislation and new education of experts.

Digital media and the Internet have a significant, wide and complex impact on the entire society and culture and **smart_internet_18** will bring together all the interested professionals who can present the impact and challenges of the Internet, mobile services, smart devices, robots, personal computers and telecommunications technologies in the field of journalism, entertainment, culture, education, politics, commerce and everyday life.

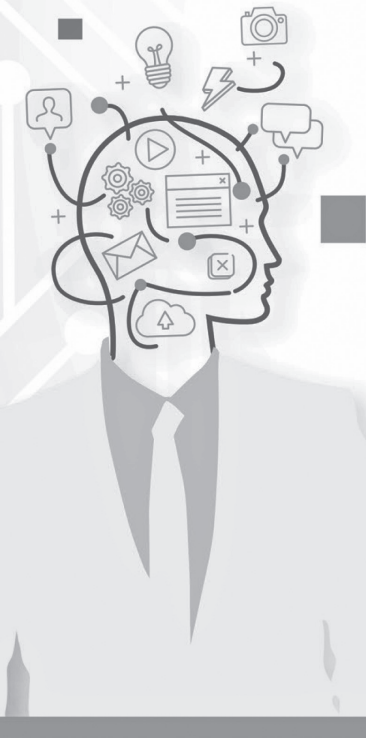
We invite you to contribute your knowledge and experience to one of the planned sections of the congress:

- * Media Communication Aspects / Media Convergence
- * Marketing aspects of the Internet, mobile marketing and social networks
- * Technological aspects, mobile devices and Internet of Things (IoT)
- * Application of Digital Technologies in Economics (e-business, e-commerce, digital money)
- * Internet in the Service of Public Interest / Participatory Culture

The congress **smart_internet_18** is largest regional gathering of this kind. Participate as a researcher, a marketing expert, a public relations expert, an educator, a creative industry representative, a journalist, a media expert or a knowledgeable end user of new technologies. Exchange your knowledge and new information on a digital society in planned workshops. Take part in panels, present your projects or expose your scientific research.

Founders of the Congress are Department of Communication Studies of the Centre for Croatian Studies University of Zagreb, Faculty of Electrical Engineering and Computing University of Zagreb, Department of Communication and Information Sciences of the Faculty of Humanities and Social Sciences University of Zagreb, Faculty of Organization and Informatics Varaždin University of Zagreb, Faculty of Political Science of Zagreb University, HUB 385, NEM Initiative, Faculty of Economics at the Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Infobip, Skira / Dean Skira, Stromatolite / Michela Magaš, and PCO agency ATI as the main organizer.

Respectfully yours,
prof. Nada Zgrabljic Rotar, Ph.D.
President of Congress

smart_internet_18
DIGITAL SOCIETY CONGRESS
KONGRES DIGITALNOG DRUŠTVIA

PULA
15. - 17. 03.
2018

Poštovani,
čast mi je i zadovoljstvo pozvati Vas na **Kongres digitalnog društva / smart_internet_18** koji će se održati u Puli od **15. do. 17. ožujka 2018. godine.**

Cilj kongresa je okupiti znanstvenike i profesionalce u interdisciplinarnom prikazu novih komunikacijskih tehnologija i novih načina digitalnog komuniciranja u službi građana i javnog interesa. Sudionici kongresa moći će pobliže upoznati procese, tehnologije, postupke, sredstva i uvjete konvergencije medija ali i procese konvergencije zanimanja što donosi obvezu nove medijske politike, nove zakonske regulative i novog obrazovanja stručnjaka.

Digitalni mediji i internet imaju značajan, širok i kompleksan utjecaj na cjelokupno društvo i kulturu te stoga Kongres **smart_internet_18** planira okupiti sve zainteresirane stručnjake koji mogu predstaviti utjecaj i izazove interneta, mobilnih servisa, smart uređaja, robotike, osobnih računala i telekomunikacijske tehnologije u području novinarstva, izdavaštva, zabave, kulture, obrazovanja, politike, trgovine i svakodnevnog života.

Pozivamo Vas da svojim znanjem i iskustvom pridoneseite jednoj od planiranih sekcija kongresa:

- * Medijsko komunikacijski aspekt / Konvergencija medija
- * Marketinški aspekti interneta, mobilni marketing, društvene mreže
- * Tehnološki aspekti, mobilni uređaji i internet stvari (IoT)
- * Primjena digitalnih tehnologija u ekonomiji (e-poslovanje, e-trgovina, digitalni novac)
- * Internet u službi javnog interesa / Participativna kultura

Kongres **smart_internet_18** je najveći regionalni skup ove vrste. Sudjelujte kao znanstvenik istraživač, marketinški stručnjak, stručnjak za odnose s javnošću, obrazovni djelatnik, predstavnik kreativnih industrija, novinar, medijski stručnjak ili poznavatelj i korisnik novih tehnologija. U planiranim radionicama razmjenjujte znanja i nove informacije o digitalnom društvu. Sudjelujte u panelima, predstavite svoje projekte ili paneo, izložite svoja znanstvena istraživanja.

Utemeljitelji Kongresa su Odsjek za komunikologiju Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Fakultet organizacije i informatike Varaždin, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, HUB 385, NEM Initiative, Ekonomski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Infobip, Skira / Dean Skira, Stromatolite / Michela Magaš, te agencija ATI kao glavni organizator.

S poštovanjem,
prof. dr. sc. Nada Zgrabljic Rotar,
Predsjednica Kongresa

